

ת"פ 31364/11/15 - תביעות צפת נגד ד.ש.ח.

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 31364-11-15 תביעות צפת נ' ח'

בפני בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד
ד.ש.ח.

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות **איומים** - לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 ו**הפרעה לשוטר במילוי תפקידו** - לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

כעולה מכתב האישום המתוקן, ביום 10/11/15, סמוך לשעה 08:50 התבקש הנאשם, שנהג בקלנועית, על ידי שוטר לעצור בעקבות חשד שנהג ללא רישיון בתוקף.

הנאשם ירד מהקלנועית, כשהוא מחזיק בידו בקבוק בירה ולגם ממנו, פנה בצעקות לעבר השוטר ואמר לו כי **יאנוס אותו ויסרס אותו, וכי גם אם יהיה בכלא יחזור ויאנוס אותו**, בהמשך החל להשתולל, **תפס את השוטר בסנטרו ודחף אותו**, עוד בהמשך **לקח חבל ירוק שהיה בתוך הקלנועית והניפו לעבר השוטר** שהצליח להתחמק מהפגיעה.

עוד על פי כתב האישום, משהודע לנאשם על מעצרו, **סירב הנאשם להתלוות לשוטר לתחנת המשטרה, והחל להשתולל כשניסה יחד עם שוטרת נוספת להכניסו לניידת.**

למקום הוזעקו שוטרים נוספים, שדרשו מהנאשם להתלוות אליהם לתחנת המשטרה, או אז פנה לאחד מהם תוך שהוא צועק ואמר לו **"אל תדבר איתה יזבל אני אזיין אותך, אתה עוד תראה מה זה"**.

בהמשך, אמר לשוטר בצעקות **"אני ארצח אותך, אני אזיין אותך, אני אסרס אותך ואני יבוא אליך בלילה"**, זאת לאחר שניסה להסביר לו כי עליו להתלוות אליו לתחנת המשטרה.

עוד בהמשך, כשהגיעו השוטרים יחד עם הנאשם לתחנת המשטרה, פנה אחד מהם לנאשם וביקש כי יצא מהניידת ויתלווה אליו, או אז אמר לו **כי הוא לא יוצא ושילך להזדיין תוך שהוא משתולל** עד שנאלץ השוטר להשתמש בכוח סביר להוצאתו.

2. ביום 12/1/16 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו, כתב האישום תוקן למתכונתו שפורטה לעיל, הנאשם הודה והורשע ונקבע כי יוגש לגביו תסקיר שרות המבחן שמסקנותיו לא יחייבו את הצדדים.

תסקירי שרות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו ארבעה תסקירים, שבחנו לאורך תקופה של כשנה את מידת התמדתו והתקדמותו בהליך הטיפול.

3. תסקיר מיום 23/5/16

על פי התסקיר, הנאשם בן 40, גרוש ואב לילד שנמצא בחזקת אמו ולו הסדרי ראייה עמו, הנאשם התראה עם הילד באופן מסודר ורצוף. הנאשם סיים 8 שנות לימוד בלבד, לא שירת בצבא נוכח אי התאמה בשל עברו הפלילי, ומזה 4 שנים עובד באיסוף בקבוקים מבתי עסק והעברתם למחזור. בנוסף, הנאשם זכאי לקצבת נכות בשל מחלת כבד וכלי דם.

הנאשם השתחרר ממאסרו האחרון לפני 4 שנים, כך על פי התסקיר, לאחר שדקר גבר שניהל קשר עם אשתו לשעבר, ונשפט ל-4.5 שנות מאסר.

הנאשם בן למשפחה המורכבת מהורים גרושים ו-5 ילדים. אביו היה מכור לסמים ולא דאג לילדיו, נישא בשנית ולו 4 ילדים נוספים. הנאשם מסר כי כיום קיים קשר בינו לבין אביו לאחר שנים של קשר רופף, ובחוויתו האב ניסה לפצות על השנים שעברו. האם התקשתה למלא תפקיד משמעותי ומציב גבולות, עסקה בחיפוי על ילדיה ולא ראתה את המציאות באופן אובייקטיבי.

שרות המבחן התרשם כי המציאות המשפחתית בה גדל הנאשם היוותה קרקע פורייה לבריחתו לעולם הפשע.

הנאשם הופנה מגיל צעיר למסגרות חוץ ביתיות בהן לא התמיד, גילה בעיות התנהגות, ברח וביצע עבירות וריצה מאסרים ממושכים.

הנאשם טען כי מאז מאסרו האחרון אינו משתמש בסמים לאחר שהחליט להיגמל למען בנו, ולנוכח רצונו שהילד יעבור למשמרתו ולקבל חזקה מלאה עליו, ולשם כך הוא נמצא בקשר עם האגף לשירותים חברתיים בקריית שמונה. בנוסף צויין כי מאז ינואר 2015, מטופל הנאשם במסגרת עמותת אפש"ר לאחר שאובחן כסובל מתלות באלכוהול. ממידע עדכני של עמותת אפש"ר עלה כי הנאשם משתדל לשתף פעולה, הגיע באופן עקבי לפגישות והעלה תכנים משמעותיים. יחד עם זאת צויין כי הוא התקשה להפסיק את השתייה לחלוטין, בנוסף במפגשים ניכר כי תגובותיו האימפולסיביות והתוקפניות יותר מווסתות אך עדיין קיימות, וניכר כי הוא רק בתחילת הדרך.

הנאשם לא ביטא נזקקות טיפולית בפני שרות המבחן. הנאשם מסר בדיקות שתן בהם נמצאו שרידי תרופות שנוטל על פי מרשם רופא ובשתיים נמצאו שרידי מתדון שאינו נוטל באופן מסודר במסגרת מוכרת. הנאשם מסר כי אינו משתמש בסמי רחוב והכחיש שימוש במתדון.

שרות המבחן מסר כי מעיון בגיליון הרשעותיו הקדומות של הנאשם עלה כי מעורבותו בפלילים הייתה מגיל צעיר במגוון רב של עבירות, סמים, אלימות, רכוש ועוד בגינם ריצה 8 מאסרים.

לחובתו של הנאשם תלוי מאסר מותנה בר הפעלה שמשכו שנה בגין עבירות איומים ותקיפה והוא נמצא בצו מבחן.

הנאשם ניסה, בהתייחסו לעברו הפלילי, למזער את דפוסי התנהגותו הבעייתיים ונטה להשליך את האחריות על רשויות אכיפת החוק.

בהתייחסו לעבירות - הנאשם לא הודה במיוחס לו, נקט עמדה הגנתית והשליך את האחריות על רשויות אכיפת החוק, טען כי הודה בהמלצת סנגורו ולא מתוך הבנה של חלקו בהסלמת האירועים. הנאשם שלל שהשמיע אמירות מאיימות ומסר כי פחדיהם של השוטרים נבעו מתיוגו בעיר כאדם כוחני ואלים.

שרות המבחן התרשם מהנאשם כבעל דפוסים עברייניים מושרשים, אשר ניהל אורח חיים התמכרותי ללא תפקוד יציב במסגרות חיו, בעל דפוסי אישיות חלשים ותלותיים, שהתקשה להתמודד עם קשיים רגשיים, מצוקות ומשברים. הנאשם בעל קושי בדחיית סיפוקים ויכולת מצומצמת לשליטה על דחפיו וויסותם. הנאשם התקשה להתגייס להליך טיפולי ואת התלות בסמים החליף באלכוהול. **שרות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות אלימות ברמת חומרה גבוהה.**

עוד התרשם שרות המבחן כי הנאשם התקשה לקבל ולהפנים גבולות, ונהג לחזור לדפוסים המוכרים לו מבלי לנצל את ההזדמנויות הטיפוליות שניתנו לו והעריכו כי הסיכוי לשיקום ושינוי הינו שלילי.

על אף ההתרשמות השלילית, שרות המבחן המליץ לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם לתקופה של 4 חודשים, במהלכם יעקוב אחרי בדיקות השתן שימסור ואחרי ההליך הטיפולי במסגרת עמותת אפש"ר וכן אחרי יכולתו להתמיד בהליך טיפולי. לחלופין במידה וייגזר עליו מאסר בפועל, המליץ שרות המבחן כי הנאשם יופנה לטיפול במסגרת בית הסוהר.

בדיון שהתקיים ביום 29/5/16, הבהיר ב"כ הנאשם, כי בניגוד לתוכן שנרשם מפיו בתסקיר, הנאשם מודה בכל רכיבי כתב האישום ובעבירת האיומים המיוחסת לו, מקבל אחריות על מעשיו ומביע חרטה. באותה ישיבה הוריתי לשרות המבחן על עריכת תסקיר משלים בעניינו של הנאשם, שיתייחס למידת התמדתו במסגרות הטיפוליות בהן הוא נמצא, ויחווה את דעתו בעניין הארכת המאסר המותנה.

4. תסקיר מיום 26/9/16

כפי שעלה מהתסקיר, הנאשם הגיש מסמכים רפואיים שהעידו כי סבל מבעיה רפואית ואושפז לתקופה ממושכת.

הנאשם מסר כי מצבו הרפואי ומעצר הבית הלילי בו היה נתון השפיעו על מצבו הנפשי ושיתף כי לאחרונה נפטר אחיינו בנסיבות טראגיות וניכר כי הוא התקשה לעכל את האובדן.

באשר להליך הטיפולי - עפ"י הדיווח של עמותת אפש"ר, הנאשם המשיך לשיתף פעולה ולהגיע למפגשים אך נעדר פעמיים בשל מצבו הבריאותי ומות אחיינו, הוא נעדר עוד מספר פעמים אך הקפיד לעדכן ולהעביר מסמכים רפואיים שיאשרו את דבריו.

עוד עלה כי הנאשם שיתף בקשייו ורגשותיו וניכר כי הקשר הטיפולי היווה עבורו מקור תמיכה משמעותי ומרחב לפורקן רגשי. התרשמות העו"ס הייתה כי למרות קשייו הרבים, הנאשם הביע נכונות, רצון ומאמץ לשיקום חייו, למיגור דפוסים בלתי מסתגלים ואימפולסיביים ולמידת דפוסי התמודדות נורמטיביים יותר. עוד נמסר כי הנאשם שמר על הפסקה מוחלטת של השתייה למעט מעידה אחת בה שיתף והתחייב להמשיך בהליך הגמילה.

מהדיווח של העו"ס במחלקת הרווחה בקריית שמונה עלה כי הנאשם גילה מעורבות בתוכנית הטיפולית שנבנתה עבורו סביב הטיפול בבנו, שיתף פעולה והגיע למפגשים, בנוסף הופנה להדרכה הורית והשתדל להפנים את התכנים.

שרות המבחן מסר כי הנאשם מסר בדיקות שתן שהכילו שרידי תרופות סם שנטל ומתדון, אך דיווח שוב כי אינו משתמש בסמי רחוב והכחיש את השימוש במתדון.

עוד נמסר משרות המבחן כי נפתחו לנאשם תיקי תעבורה חדשים- נהיגה ללא רישיון רכב ונהיגה בזמן פסילה. הנאשם מסר כי הוא נהג בקלנועית ולא ידע כי אסור לנהוג ללא רישיון. הנאשם הוסיף כי לאחר שנאסר עליו לנהוג בקלנועית איבד את מקור פרנסתו באיסוף בקבוקים והעברתם למחזור.

הנאשם שיתף כי הוא מוטרד מאפשרות שליחתו לכלא בעיקר בשל הריחוק מבנו.

התרשמות שרות המבחן הייתה שעל אף ההתרשמות החיובית של גורמי הטיפול, הנאשם התקשה להפנים גבולות ברורים וישנם סימני שאלה באשר ליכולתו וכוחותיו להתמיד בשינוי לתקופה ממושכת.

שרות המבחן הציע לנאשם לקבל תחליף סם מתדון אך הוא ביטא חשש שזה עלול לפגוע במצבו הפיזי בעקבות מחלת הכבד ממנה סובל.

שרות המבחן הביע ספק באשר ליכולתו של הנאשם להיעזר בהליך שיקומי ולקחת אחריות על התנהלותו.

יחד עם זאת שרות מבחן המליץ שוב לדחות את הדיון בעניינו של הנאשם לתקופה של 3 חודשים נוספים, במהלכם ימשיך המעקב אחרי ההליך הטיפולי בעמותת אפש"ר ואחר בדיקות השתן.

ביום 6/10/16, נעניתי לבקשת הנאשם ולהמלצת שרות המבחן ודחיתי את הדיון לשלושה חודשים נוספים. בנוסף הוריתי לשרות המבחן לגבש המלצה לעונש או לטיפול והתייחסות לצו השל"צ וצו המבחן שעומדים נגד הנאשם וכן למאסר המותנה.

יצוין כי המאשימה התנגדה לדחיית הטיעונים לעונש, נוכח עמדתה העונשית המחייבת מאסר בפועל.

על פי התסקיר, בדיקות השתן שמסר הנאשם הכילו שרידי תרופות שנטל על פי מרשם והכילו שרידי מתדון, אך הוא המשיך להכחיש כי השתמש בסמי רחוב.

נוכח הפער בין חוות הדעת החיוביות של עמותת אפש"ר ושל מחלקת הרווחה בקריית שמונה, הוזמנה בדחיפות ועדת החלטה של כל הגורמים.

לאחר שהנאשם עומת עם תוצאות בדיקות השתן ולאחר שיחה ארוכה עמו, הודה הנאשם כי הוא מכור למתדון וכי הוא נהג להשיג סם זה בדרכים בלתי חוקיות מזה תקופה ארוכה. הנאשם שיתף כי חשש להודות בכך, מתוך מחשבה כי העניין יעכב את הליך בקשת המשמורת על בנו באופן חוקי.

שרות המבחן הציע בשנית לנאשם לקבל תחליף סם מסוג מתדון במרכז מאמץ בטבריה והוא הביע הסכמה מילולית לשיתוף פעולה עם התוכנית שהוכנה עבורו.

שרות המבחן הביע את דעתו כי אין בכוחותיו של הנאשם לשרוד הליך גמילה טוטאלית מסמים וכי הוא נוהג לחזור לדפוסי התמודדות בעייתיים המוכרים לו מבלי לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו לשנות את התנהלותו עוברת החוק, על אף כל זאת, שרות המבחן המליץ לתת לנאשם הזדמנות אחרונה להוכיח את יכולתו לשיתוף פעולה עם הליך טיפולי, והמליץ לדחות את הדיון בעניינו לתקופה של 3 חודשים, במהלכה יחל הנאשם את ההליך הטיפולי במרכז מאמץ ויוכיח את יכולתו להתייצב עם מתדון.

בדיון שהתקיים ביום 1/8/17 דחיתי את הדיון בעניינו של הנאשם לתקופה נוספת של 3 חודשים, והוריתי לשרות המבחן להגיש תסקיר מפורט ומסכם, ובו התייחסות לשימוש בסמים, אפשרות הארכת המאסר המותנה וההמלצה העונשית. בנוסף, יכלול התסקיר, ככל הניתן התייחסות לגבי ההליכים שעניינם הקטין, בנו של הנאשם.

על פי התסקיר, ממידע שהתקבל מהעו"ס במרכז מאמץ נמצא כי הנאשם אינו מתאים למסגרת המרכז שכן בדיקות שתן שביצע לא הכילו סם מתדון. הנאשם מסר כי הפסיק את השימוש במתדון בכוחות עצמו, ובדיקות פתע שבוצעו לו בשרות המבחן הצביעו על שימוש בתרופות בלבד ללא סמי רחוב וללא שימוש במתדון. הנאשם הוזמן לבדיקת שתן נוספת אך לא הופיע בשל אשפוז בבית חולים, צוין כי עליו המציא אישורים מתאימים.

מחוות דעת של עמותת אפש"ר עלה כי הנאשם המשיך לשיתוף פעולה באופן מלא והתמיד להגיע למפגשים והעלה תכנים עמוקים ומשמעותיים. בנוסף הנאשם המשיך בקשר הטיפולי עם מחלקת הרווחה בקריית שמונה, וממידע שהתקבל מהעו"ס עלה כי הנאשם המשיך להיות מעורב בתוכנית הטיפול שנבנתה סביב הטיפול בבנו, שיתוף פעולה והגיע לכל הפגישות.

שרות המבחן המליץ להאריך את המאסר על תנאי העומד ותלוי נגד הנאשם ולהטיל עליו צו מבחן

לשנה. העמדה נומקה בכך ששרות המבחן מצא את הפן השיקומי כגורם חשוב בדרכו של הנאשם להתקדמות ולעריכת שינוי בחייו, בשל ביטוי הנזקקות והבעת המוטיבציה לטיפול, שיתוף הפעולה שלו עם גורמי הטיפול וההערכה שיש לאפשר לו להמשיך בהליך השיקומי. משקל מכריע ניתן גם ליחסיו של הנאשם עם בנו.

ראיות לעונש

7. מטעם הנאשם העידו שני עדי אופי. בנוסף הוגש פרוטוקול של בית משפט השלום לנוער מיום 30/4/17.

החלטת בית משפט השלום לנוער

לאחר הליכים ממושכים, שאת תוכנם לא אפרט מסיבות מובנות שעניין זכויות הקטין, בנו של הנאשם, שהנו ילד בן 11, החליט בית המשפט לנוער (כב' הש' אימבר בהחלטתה מיום 30/4/17) כי הילד יעבור להתגורר מגורי קבע בביתו של הנאשם, יהיה בחזקתו ויקיים פגישות במשורה עם אמו. אציין בקליפת אגוז כי הרקע להחלטה זו היה בנסיבות חריגות הקשורות לאמו של הילד, גרושתו של הנאשם, אשר בעטיים העדיף בית המשפט לנוער את הנאשם להשגחה על בנו על פני האם.

8. ביום 6/10/16, העיד עד האופי מר יוסי אבוטבול

העד סיפר על היכרות עמוקה עם הנאשם מהשנה האחרונה, ודיווח כי הוא מעודכן בעברו הפלילי. העד מסר כי הוא תושב קריית שמונה, וכי למשפחתו מספר בתי עסק. העד חיווה דעתו כי הנאשם עבר שינוי חיובי. עוד העיד העד על כך שהוא פוגש את בנו של הנאשם בבית הספר, היכן שילדיו לומדים, וכי הם משוחחים. מר אבוטבול העיד גם כי הוא עצמו מסייע לנאשם ונוקט מאמצים למצוא לו עבודה ומסגרת חדשה, על מנת שבנו של הנאשם לא "ילך לאיבוד".

העד פנה לבית המשפט וביקש כי יינתן בנאשם אמון, כפי שהעד עצמו נותן, ושב והביע תקווה כי הנאשם ינהג באופן חיובי. העד סיפר כי הוא רואה שינוי בנאשם וכי כל העסקים מנסים לעזור לו כי הם מאמינים בו, והוסיף כי אם בית המשפט יאמין בו אזי הוא לא יאכזב.

לשאלת ב"כ הנאשם ענה כי הוא מחפש לו מסגרת תעסוקה של 4 שעות יומיות במסגרת העסקים שלהם בלילה.

9. ביום 8/5/17 במעמד הטיעונים לעונש, העידה הגברת קרן וקנין - בת זוגו של הנאשם

גב' וקנין העידה כי מכירה את הנאשם במשך 6 שנים, וכי היא ראתה בו דברים שחיזקו אותה ונתנו לה את הרצון לעזור לו ולתמוך בו. העדה העידה כי על אף העליות והמורדות, היא ראתה כיצד הנאשם נלחם למען ילדו, למען חזרתו לקהילה ולעבודה, וטענה כי הוא רוצה לחזור למוטב ללא סמי רחוב. העדה העידה כי התרשמה

מרצונו של הנאשם להשתקם, בין היתר מתוך האופן בו פנה בבקשה לעזרה מכל הגורמים האפשריים שתרמו להצלחתו ולהתקדמותו. לשאלת בית המשפט ענתה כי בני הזוג גרים ביחד וכי הם ערוכים לקלוט את בנו של הנאשם בביתם. העדה ביקשה להתחשב בנסיבות הקיימות המוכיחות את עצמן ולמנוע את שלחתו של הנאשם למאסר.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 8/5/17 טענו הצדדים לעונש.

10. טיעוני ב"כ המאשימה

המאשימה הגישה את טיעוניה לעונש בכתב.

ב"כ המאשימה עמד על הערכים המוגנים שנפגעו בעבירה, וטען שמדובר בפגיעה משמעותית בערכים אלה. דגש הושם על כך שהנאשם ביצע את העבירות כשמרחף מעל ראשו מאסר על תנאי לתקופה של שנה. לאחר סקירת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה נטען כי מתחם העונש ההולם הוא בין חודשיים ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה הפנה לאמור בתסקירי שרות המבחן וטען כי נוכח האמור בהם אין סיבה שבית המשפט יחרוג ממתחם העונש לקולא וביקש לגזור על הנאשם מאסר בפועל ברף העליון של המתחם והפעלת המאסר על תנאי, בנוסף הטלת מאסר על תנאי, קנס כספי והתחייבות.

11. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם ניסה להמעיט מחומרת העבירות שבוצעו וטען כי כתב האישום התגמד למילות איום וניבולי פה.

ב"כ הנאשם הפנה לדרך שעשה הנאשם ולהחלטת כבוד השופטת אילנית אימבר, שעיקריה פורטו לעיל, בה קיבל חזקה על בנו.

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי וקנס ועד מספר חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם היה עצור מיום 18/11 ועד 30/12, ועד היום נמצא בתנאי מעצר בית, ולאחרונה התאפשר לו לצאת לעבודה.

ב"כ הנאשם ביקש להעדיף בעניינו של הנאשם את הפן השיקומי, לאמץ את המלצת שרות המבחן ולהורות על הארכת המאסר על תנאי ובנוסף להטיל צו מבחן למשך שנה.

12. דברי הנאשם

עמוד 7

הנאשם הצטער על מעשיו וציין כי במהלך ניהול התיק שנמשך קרוב לשנה וחצי הגיע לכל מקום אליו התבקש להגיע, דבר שהוא לא עשה לפני כן בחיים שלו. הנאשם ביקש שלא לשלוח אותו לכלא על מנת שהילד שלו לא ילך בדרכו ועל מנת לא לדרדר את התקדמותו. הנאשם התמקד בקשיים הרבים שליוו אותו ובהתמודדות המורכבת אותה הוא חווה בהליכים המשפטיים, ביקש להאריך את המאסר המותנה, והבהיר כי אם יעשה את העבירה הקלה ביותר, הרי שהוא מבין את השלכה ואת התוצאות. הנאשם הבטיח להימנע מכל עבירה נוספת למען בנו, וביקש את רחמי בית המשפט.

דין והכרעה

13. תיקון 113 לחוק העונשין, שעניינו הבניית שיקול הדעת בענישה, קבע את העיקרון המנחה בענישה והוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

בקביעת מתחם העונש, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

14. במקרה יוצא דופן זה, המאופיין בשילוב נסיבות הקשורות לגורלו של ילד בן 11, החלטתי לחרוג ממתחם הענישה ההולם ולתת בכורה לשיקולי השיקום - כל זאת על פי הסמכות הנתונה בסעיף 40 ד(1) לחוק העונשין. כפי שיפורט, החלטתי להימנע משליחתו של הנאשם למאסר, לתת לו הזדמנות נוספת תוך הארכת המאסר המותנה המשמעותי, שאורכו שנת מאסר, התלוי ועומד נגדו, והעמדתו בצו מבחן.

מתחם העונש ההולם

הערכים החברתיים שנפגעו

15. עבירת האיומים פוגעת בערכים מוגנים של שמירה על כבוד האדם, שלמות גופו, תחושת בטחונו ויכולתו לנהל שגרת חיים ללא חשש. כאשר מדובר באיומים כלפי עובדי ציבור והפרעה לשוטרים, נפגעים בנוסף ערכי השמירה על הסדר הציבורי, ביטחון הציבור, הגנה על שלטון החוק ועל האמונים על אכיפתו, ויכולתם לבצע את מלאכתם כהלכה וללא חשש מפני פגיעה בשלוות נפשם וביטחונם האישי.

מניעת אלימות ואיומים כלפי עובדי ציבור הכרחיים כדי להבטיח את יכולתם של עובדים אלה לבצע את מלאכתם כהלכה וללא חשש.

לעניין חומרת עבירות האיזמים והערכים המוגנים, ראו את הדברים שנאמרו על ידי כבוד השופט גולדברג בע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל (06.09.86):

"...אינטרס החברה הוא להגן על שלווה נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין. אינטרס חברתי נוסף אף הוא מוגן בעקיפין בעבירה זו, והוא נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט... בידוע הוא, שבמקרים רבים מושמעים איזמים Per se כמסר מוסווה להתנהגות המצופה מן המאזים. נמצא, כי סעיף 192 מקדים רפואה למכה ומונע מלכתחילה פגיעה עתידית בחירות הפעולה של הזולת".

בית המשפט העליון בע"פ 4565/13 אמון חאלד נגד מדינת ישראל (04.11.13), התייחס לחומרת עבירות האלימות נגד עובדי הציבור בפרט והערכים המוגנים בעבירה:

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת כנגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר והן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי(ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל, פ"ד כו(2)172(1972), רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.08.2008), דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.07.2011)). עובדי הציבור "חשופים בצריח"- כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם מתן שירות לאנשים שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו."

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

16. הנאשם, במהלך אירוע מתמשך איים על מספר שוטרים בביטויים קיצוניים גסים ובוטים בחומרתם, שכללו איום מפורש, יחד עם גידוף, השפלה וניבולי פה. הנאשם גם סירב להתלוות לשוטרים לתחנת המשטרה, התנגד למעצרו והשתולל. העבירה בוצעה כלפי שוטרים במהלך מילוי תפקידם, שפעלו כדין לאחר שהתעורר חשד כי הוא נהג בקלנועית ללא רישיון נהיגה בתוקף.

התלהמותו של הנאשם, האיום וההשפלה כלפי אנשי המשטרה, פגעה באופן משמעותי בערכים המוגנים.

לצד החומרה שבמעשה, יש לציין שלא מדובר בהתנהגות הניכרת בתכנון, אלא בתגובה המאופיינת באימפולסיביות ובהתייחסות שלילית למרות החוק.

היעדר התכנון ואי קיומו של זדון מיוחד עומדים לזכותו של הנאשם, ואולם הנטייה לאלימות, מהירותה של התגובה השלילית ועוצמתה, ואי קבלתה של מרות החוק עומדים יחד לחובתו.

מדובר בהתנהגות נפוצה, אשר הצורך בהוקעתה ברור וחיוני לשם הגנה על שוטרים בעבודתם, לבל יהיו מושא לאיומים והעלבה.

לא ניתן להקל ראש בהתנהגות בריונית אלימה וגסה כלפי שוטרים, שנעשית מצדו של מי שנחשד בעבירה, ומתבקש לברור לגיטימי בפעולת אכיפה.

לעובדי הציבור ניתנו תפקיד ומעמד מיוחדים, במטרה להסדיר את ההתנהגויות החריגות, להחיל את החוק, ולספק מענה וטיפול בשם המדינה ורשויותיה.

מדובר בתופעה אשר יש לגנותה בשל נזקה הרב. במקרה זה הנזק הסתכם בפגיעה בביטחונם ובשלוות נפשם של השוטרים ללא פגיעות בגוף.

חלקו של הנאשם באירוע הוא בלעדי, והוא האחראי להסלמתו, ואין לקבל את טענותיו, שהושמעו בראשון שבתסקירים, על כך שהשוטרים היו אלה שפעלו נגדו שלא כדין.

מדיניות הענישה

17. מדיניות הענישה לגבי אירוע בודד של איומים כלפי שוטר, שלא לווה בעבירת אלימות פיזית, מכתביה מתחם ענישה הנע **ממאסר על תנאי ועד מאסר קצר בפועל**, כך גם בעבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

א. ברע"פ 8062/13 **אלכס ברזק נגד מדינת ישראל (09.04.14)**, המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירת איומים והעלבת עובד ציבור, וזוכה מחמת הספק מביצוע עבירה של תקיפת שוטר במילוי תפקידו. בית המשפט השלום השית עליו 3 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות 2 מאסרים על תנאי, קנס ופיצוי. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו על גזר הדין ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור שלו. כבוד השופט מלצר בדחותו את בקשת רשות הערעור ציין:

"הדעת איננה סובלת כי שוטרים המבצעים את עבודתם הקשה יחשפו להתבטאויות בסגנון שכזה, מבלי שהחוק יפרוש עליהם כנפי הגנתו, ועל בית המשפט להסתייג מהתנהגות בריונית כגון זו שהפיגין המבקש במקרה דנן"

ב. ברע"פ 5579/10 **דוד קריה נגד מדינת ישראל (02.08.10)**, המבקש, נעדר עבר פלילי,

הודה והרשע בעבירות הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והעלבת עובד ציבור. בית משפט השלום נמנע מהרשעתו והטיל עליו 180 שעות של"צ. בית משפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והרשיעו בביצוע העבירות הנ"ל וגזר עליו 9 חודשי מאסר על תנאי.

ג. רע"פ 3364/14 **באסם מנצור נגד מדינת ישראל (09.06.14)**, המבקשים, בעלי עבר פלילי, איימו על מי שהיה מורה לפיזיקה של בת משפחתם, בכך שאמרו לו כי יבוצע ירי ויזרק רימון לעבר ביתו. בית המשפט גזר על מבקש מס' 1 - 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועונשים נלווים ועל מבקש מס' 2 - 8 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

ד. רע"פ 9057/12 **בילל מצרי נגד מדינת ישראל (04.03.13)**, המבקש, שלחובתו 6 הרשעות קודמות בעבירות בעלות אופי אלים ונדון בעבר לריצוי מאסרים בפועל, הודה והורשע בעבירת איומים כלפי שוטרים. בית המשפט גזר עליו 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

ה. רע"פ 31/15 **בן ציון אפרסמון נגד מדינת ישראל (20.01.15)**, נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון חלקי, שייחס לו עבירות תקיפה והעלבת שוטר במילוי תפקידו והתנגדות למעצר חוקי. בית המשפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות ועונשים נלווים.

ו. רע"פ (באר שבע) 38759-05-14 **יניב זגורי נגד מדינת ישראל (21.01.15)**, בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המערער על הכרעת הדין וגזר הדין של ביהמ"ש השלום בעבירת איומים. המערער איים על סוהרת בבית מעצר בבית המשפט, בפגיעה שלא כדין בגופה, בבעלה או בילדיה. בית המשפט גזר עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, מהם 4 חודשים בחופף למאסר אותו הוא מרצה וחודשיים במצטבר לו.

ז. רע"פ (חיפה) 30098-10-14 **גאבר חבקה נגד מדינת ישראל (22.01.15)**, הנאשם, נעדר עבר פלילי, הודה והורשע בעבירה של איומים כלפי שוטרים. בית המשפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי ועד מאסר בפועל לתקופה של חמישה חודשים. בית המשפט גזר עליו עונש של שלושה חודשי מאסר על תנאי.

ח. ת"פ (חדרה) 7624-10-10 **מדינת ישראל נגד אלמן איסקוב (09.05.11)**, הנאשם, נעדר עבר פלילי, למעט הרשעה בתקופת שירותו הצבאי, הודה והורשע בעבירות - איומים, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו והעלבת עובד ציבור. בית המשפט גזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

ט. ת"פ (כפר סבא) 21895-07-13 **מדינת ישראל נגד יצחק קומימי (01.10.13)**, הנאשם הודה והורשע בשתי עבירות איומים נגד עובדות המחלקה לשירותים חברתיים. בית המשפט גזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר על תנאי בן 8 חודשים בחופף ובמצטבר, כך שסה"כ ירצה הנאשם 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל ומאסר על תנאי.

י. ת"פ (פתח תקווה) 37099-01-13 **מדינת ישראל נגד בוגדן סקלרוד (30.01.14)**, הנאשם הודה והורשע בעבירות הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, התנהגות פסולה במקום ציבורי והתנגדות למעצר. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי.

18. לאור האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי ועד כ- 10 חודשי מאסר בפועל.

עיינתי בפסיקה שהגישו באי כוח הצדדים, והיא מתאימה למתחם העונש אותו קבעתי.

בעוד ב"כ הנאשם הגיש שני פסקי דין בהם הוטלו מאסרים על תנאי (ת"פ (עכו) 1202-03-12 **מדינת ישראל נגד מוופק שאהין (28.05.13)**, נגזרו על נאשם נעדר עבר פלילי, 5 חודשי מאסר על תנאי בגין עבירות איומים והכשלת שוטר במילוי תפקידו. ובת"פ (רמלה) 36062-04-13 **מדינת ישראל נגד יוסי חדידה (24.03.15)**, הנאשם הורשע בעבירות איומים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית המשפט גזר עליו 4 חודשי מאסר על תנאי וקנס. אציין כי בעפ"ג (מרכז) 16233-05-15 **יוסי חדידה נגד מדינת ישראל (08.12.15)**, בית המשפט המחוזי ביטל את הרשעת הנאשם ואת עונש המאסר על תנאי, וחייב אותו בביצוע 250 שעות של"צ וחתימה על התחייבות), ב"כ המאשימה הגיש פסיקה (ת"פ (צפת) 5041-03-08 **מדינת ישראל נגד איימן הייב (07.01.10)**, ת"פ (נצרת) 17691-09-09 **מדינת ישראל נגד סאיב לובאני (19.10.09)**, ע"פ (חיפה) 28726-12-14 **ויאצסלב לוקובסקי נגד מדינת ישראל (19.02.15)**), בעבירות דומות והוטלו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות.

לעומת זאת, בת"פ 5196-07-15 **מדינת ישראל נגד פלוני (10.05.16)**, הורשע הנאשם בעבירות איומים כלפי אשתו, בכך שבעודו מחזיק אזמל בידו, רץ אחריה וצעק אני אהרוג אותך וברח משוטר, בית המשפט גזר עליו 9 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה, סה"כ ירצה הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

19. כפי שציינתי, בדעתי לחרוג ממתחם הענישה.

בגזירת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40 לא לחוק העונשין, ובלבד שהעונש שייקבע לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע לעיל.

אותן נסיבות אישיות של הנאשם, הנן ברובן הגדול נסיבות מורכבות ושליליות, אשר מרחיקות אותו מזכאות להימנות עם המקרים יוצאי הדופן, בהם מוצדק לחרוג ממתחם הענישה לקולא.

עמוד 12

בראש אותן נסיבות שליליות, עומדת העובדה כי הנאשם ביצע את העבירות זמן קצר לאחר שנשפט בבית משפט זה לעונש מקל של מאסר מותנה ממושך ומבחן.

מדובר בגזר הדין שהוטל על הנאשם בת"פ 14-06-26065, שניתן ביום 7/9/15.

באותה פרשה ביצע הנאשם עבירות איומים ואלימות פיזית כלפי שני מתלוננים שעמם התעמת על רקע היכרות שטחית.

והנה בענייננו, שב הנאשם ואיים שוב באופן חמור ביותר, הפעם על שוטרים.

מלבד העובדה כי ביצע את העבירות למרות מאסר על תנאי ממושך, עומדת לרעת הנאשם עובדת עברו הפלילי המחמיר והמכביד ביותר, הכולל עבירות אלימות קשות, ועבירות נוספות מתחומי הרכוש והסמים.

הנאשם ריצה מאסרים ממושכים מאחורי סורג ובריח, כשהאחרון בהם בשל הרשעה משנת 2008, בגין פציעת בן זוגה של אשתו לשעבר, ונגזרו עליו 4 שנות מאסר בפועל.

אם לא די בכך, הרי שנכון יהיה להזכיר כי במהלך תקופה ממושכת שעברה מאז הודה הנאשם בכתב האישום המתוקן, הוא התקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו, מסר בדיקות סמים "מלוכלכות" בסם מסוג מתדון, אשר רק בשלב מתקדם הודה בשימוש בו, לאחר תקופה של הכחשה שקרית.

20. על אף נסיבותיו המורכבות של הנאשם, שנסקרו כולן על ידי שרות המבחן, המליץ התסקיר האחרון, בסופו של דבר, ולאחר שקודם לכן נכללה בתסקירים הקודמים נימה שלילית, להאריך את המאסר המותנה ולהימנע משלחתו של הנאשם לבית הסוהר.

כפי שאמרתי בפתח הדיון, בנסיבות החריגות שבפני, החלטתי לאמץ את המלצת שרות המבחן.

על אף חומרת המעשים, ולא מבלי שאגנה את התנהגותו העבריינית והאלימה של הנאשם כלפי השוטרים, מצאתי כי שיקולי שיקום במובן הצר ובמובן הרחב, וכן שיקולים עצמאיים ונכבדים ביותר שעניינם טובת הילד בן ה-11, בנו היחיד של הנאשם, מחייבים לעת זו לבחור את הניתב המאפשר להימנע ממאסר בפועל.

הנאשם מתמודד עם חסמים וקשיים קשים ביותר שעניינם התמכרות, חולי פסיכיאטרי, ומעורבות עמוקה ומושרשת בעולם העברייני משחר ילדות, ועל רקע נסיבות קשות.

על אף קשיים אלה, הנאשם התמיד להגיע לבית המשפט, ניהל במקביל הליכים מורכבים בעניין האפוטרופסות על בנו, שיתף פעולה, כאן ושם, עם הגורמים השונים ברווחה ובטיפול, וגם אם לא תמיד התייצב, הרי שבאופן כללי התמיד והתמסר.

התרשמתי באופן חיובי ביותר מבת זוגו של הנאשם, המלווה אותו במשך שנים, תומכת בו, ומסייעת ככל הנראה בטיפול בילד.

ניכר מהמסמכים השונים כי כל מאמציו וכוחותיו של הנאשם מכוונים לטיפול בבנו ולקבלת חזקה עליו. מאמצים אלה צלחו כאמור.

נתתי אמון בדברי הנאשם, לפיהם מעייניו לא נתונים, כמטרה נפרדת, למנוע את מאסרו ואת ריצוי עונשו, אלא כי הוא מתאמץ מאמצים כנים לשם טיפול בבנו.

אין ספק כי שליחתו של הנאשם לבית הסוהר, לתקופה של שנה לכל הפחות, כאורך המאסר המותנה, תגרום לטלטלה עמוקה בחיי הילד, ולמעשה לא תאפשר את קיום החלטתו של בית משפט השלום לנוער, שמצא את הנאשם כמתאים, וכעדיף על האם, לשמש הורה פעיל לבנו בביתו בכל ימות השבוע.

21. החלטתי לפיכך ליתן לנאשם הזדמנות נוספת להתמיד ולהצליח בדרך השיקום.

לאור כל האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. הארכת עונש מאסר מותנה למשך 12 חודשים, שגזרתי עליו בת"פ 26065-06-14, מיום 07.09.15, וזאת במשך תקופה של שנתיים מהיום.

ב. צו מבחן למשך שנה מהיום. בתקופה זו על הנאשם לעמוד בפיקוח שירות המבחן ולבצע את כל אשר יוטל עליו.

בית המשפט מסביר בזאת לנאשם בלשון פשוטה את משמעות הצו ומזהיר אותו, שאם לא ימלא אחר הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו ובית המשפט יוכל לגזור את דינו מחדש.

ג. חתימה על התחייבות על סך 2,000 ₪, להימנע במהלך תקופה 3 שנים מהיום, מלעבור על העבירות בהן הורשע. במידה ולא יחתום כאמור תוך 7 ימים, ייאסר ליומיים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ג תמוז תשע"ז, 17 יולי 2017, במעמד הנוכחים.